

Без хіміі!

Як небяспечныя кампаненты ўплываюць на чалавека і прыроду

Каб дома заусёды было чыста і прыгожа, падчас ўборкі і прання мы часта выкарыстоўваем розныя бытавыя сродкі. І пры гэтым нават не задумваемся, што усе яны могуць несці пагрозу, пранікаючы ў наш арганізм розным шляхам. Пралануем спіс асабліва таксічных кампанентаў, пазбяганне якіх дазволіць вам захаваць здароўе і зрабіць уборку больш экалагічнай.

Этаксіляваныя ПАР

У працэсе вытворчасці этаксіляваныя кампаненты могуць быць забруджаныя этыленаксідам і 1,4-дыяксанам. Даследаванні паказваюць, што 1,4-дыяксан лёгка пранікае ў скуру, а пры доўгатэрміновым уздзеянні можа прывесці да дэрматыту, экзэмы, хвароб печані і нырак.

Ненатуральныя аддушкі

У адрозненне ад натуральных эфірных масел, якія валодаюць гарманізавальным дзеяннем, сінтэтычныя аддушкі перагружаюць і празмерна ўзбуджаюць нервовую сістэму.

Аптычныя адбельвальнікі

Яны не з'яўляюцца плямавыводнікамі па сваёй прыродзе, хоць вельмі часта сустракаюцца ў пральных парашках. Уяўляюць сабой часціцы люмінесцэнтнай фарбы, якая асядае падчас мыцця на бялізне. Адлюстраванне святла і надае ёй эфект беласці. Пры гэтым чысціня такой бялізны застаецца ілюзорнай, бо аптычныя адбельвальнікі, па сутнасці, не ліквідуюць і не адмываюць плямы на рэчах. Пры гэтым яны могуць выклікаць раздражненне чуллівай скуры, яе пачырваненне, асабліваючы небяспеку нясуць для алергікаў.

Поліфасфаты (фасфаты/фасфанаты)

Галоўная перавага ў тым, што яны павышаюць эфектыўнасць парашку і змякчаюць ваду. Аднак адначасова наносіць велізарную шкоду як чалавеку, так і

прыродзе. Гэтыя рэчывы могуць аслабіць імунітэт, выклікаць алергію, парушыць кіслотна-шчолачны баланс і нават прывесці да бясплоддзя. Лепш за ўсё адмовіцца ад сродку, на ўпакоўцы якога пазначаныя гэтыя кампаненты.

Хлор

У складзе бытавой хіміі небяспечны. Яго злучэнні назапашваюцца ў тканках жывых арганізмаў і выклікаюць таксічныя парушэнні. Аднак да гэтага часу яго вытворныя дадаюць у склад чысцячых сродкаў. Хлор і кампаненты на яго аснове шкодна ўздзейнічаюць на органы дыхання і сардэчна-сасудзістую сістэму. А таксама могуць выклікаць алергічныя рэакцыі, атэрасклероз, анемію і нават анкалогію.

Сінтэтычныя кансерванты

Ключавыя кампаненты для мыйных сродкаў. Дадаюцца ў прадукты на воднай аснове ў вельмі невялікіх колькасцях, каб пазбегнуць размнажэння бактэрыяў або цвілі. Ёсць бяспечныя кансерванты, дазvolеныя да выкарыстання міжнароднымі стандартамі ў натуральных і арганічных мыйных сродках. А яшчэ тыя, што валодаюць канцэрагенным, таксічным і гармона-падобным дзеяннем. Гэта ферменты, якія раз'ядаюць бруд. Яны эфектыўныя, выдатна ліквідуюць плямы пры любых тэмпературах. Але пры сваёй высокай працаздольнасці маюць істотныя недахопы: цяжка выпалоскваюцца вадой, застаюцца ў тэкстуры тканіны, здольныя выклікаць на скуры раздражненне, у большасці выпадкаў з'яўляюцца геннамадыфікаванымі.

Катыённыя ПАР

Павярхоўна-актыўныя рэчывы ствараюць на паверхні тканіны плевачку, за кошт чаго тканіна становіцца больш мяккай. Пры пастаянным ужыванні яны назапашваюцца ў яе структуры і непазбежна кантактуюць са скурай.

Антыбактэрыяльныя і дэзінфекцыйныя рэчывы

Уяўляюць пагрозу для здароўя і прыроды. А яшчэ правакуюць парушэнне працы органаў эндакрыннай сістэмы, аслабляюць імунітэт. Яны забіваюць не толькі шкодныя бактэрыі, але і карысныя, парушаючы ахоўныя механізмы нашага арганізма. Акрамя таго, яшчэ забруджваюць воднае асяроддзе, атручваюць глебу і могуць выклікаць мутацыю ў жывёл!

Нафтавыя дыстыляты

Гэта вуглевадароды, якія здабываюцца пры перапрацоўцы сырой нафты і выкарыстоўваюцца ў якасці растваральнікаў. Навуковыя даследаванні звязваюць з іх выкарыстаннем павелічэнне рызыкі развіцця хранічных запаленых аўтаімунных захворванняў. Паводле даных Амерыканскага агенцтва па абароне навакольнага асяроддзя (EPA), прадукты, якія змяшчаюць нафтавыя дыстыляты, варта выкарыстоўваць асцярожна, пазбягаць іх кантакту са скурай і не ўдыхаць пары лятучых злучэнняў. Яны могуць выклікаць хімічную пнеўманію і ўплываць на функцыі лёгкіх, нават са смяротным зыходам пры ўдыханні або пападанні ўнутр. Гэтыя рэчывы могуць раздражняць скуру, павялічваючы яе адчувальнасць да святла.

Мыйныя сродкі, якім можна давяраць

У выбары сродкаў бытавой хіміі на дапамогу заўсёды приходзіць наяўнасць экасертыфіката.

Усе экамаркіроўкі на бытавой хіміі ўмоўна можна падзяліць на чатыры катэгорыі.

1. Самыя строія (ацэнка 5++):

- NCP (Nature Care Products)

- Ecogarantie

Патрабаванні гэтых стандартаў уключаюць забарону на выкарыстанне ГМА-ферментаў, сінтэтычных і этаксіляваных (з ужываннем таксічнага аксіду этылену) ПАР, наначасціц, мікрапластыку, фосфару і сінтэтычных фас-фатаў. Уся сыравіна вырашчана з выкарыстаннем толькі арганічных сродкаў, з аднаўляльных крыніц і апрацаваная экалагічнымі метадамі.

2. Вельмі строія (ацэнка 5+):

- USDA Organic

- ICEA Organic
- ECOCER Organic

Сюды адносяцца толькі арганічныя стандарты сертыфікатаў для мыйных сродкаў. Для маркіроўкі «БІЯ» працэнтнае ўтрыманне сыравіны натуральнага паходжання павінна быць мінімум 95 %, біяарганічнага паходжання — мінімум 10 %. Забароненыя этаксіляваныя ПАР.

3. Строія (ацэнка 5):

- ECOCERT Natural,
- ICEA Natural.

Гэтыя маркіроўкі для натуральных мыйных сродкаў дапускаюць максімум 5 % сінтэтычных кампанентаў з абмежавальнага спіса і этаксіліраванне.

4. Менш строія (ацэнка 2-4):

- EU EcoLabel

- UL EcoLogo

- Лісток жыцці
- Nordic Swan

Гэтыя сертыфікаты забараняюць найбольш таксічныя рэчывы (трыклазан, парабены, фармальдэгід і г. д.), аднак дапускаюць некаторыя не менш небяспечныя сінтэтычныя кансерванты, парфумерныя кампазіцыі і фарбавальнікі, капі яны адпавядаюць патрабаванням біяраскладальнасці.